

QUÈ ÉS UN RESUM

En general, però, entenem per resum la capacitat de **reduir** un text segons les necessitats o la quantitat de mots que ens demanin (en una revista especialitzada, per exemple). Amb el resum s'ha d'aconseguir reproduir fidelment, però no copiar, el contingut i l'organització d'un text original, però de manera reduïda. Cal, doncs, saber-hi distingir primer la informació que és **essencial** de la que és accessòria, per poder-la expressar després d'una manera condensada i **objectiva**. És a dir que cal cenyir-se a la informació que hi ha en el text original: es tracta, doncs, de reproduir aquesta informació, però amb menys paraules sense valorar-la ni comentar-la personalment.

Per condensar la informació i connectar les idees en un text ben articulat caldrà fer servir mecanismes de **cohesió** com ara mots de lligam (marcadors textuais, connectors) i una puntuació adient perquè el producte final sigui un resum i no pas un esquema.

CARACTERÍSTIQUES DEL RESUM ADEQUAT

Precisió i concisió

L'objectiu és buscar la brevetat, l'economia del temps, un text que amb les dimensions mínimes reflecteixi l'essencial del contingut sense necessitat de llegir-lo. Cal arribar a la plenitud del contingut amb el mínim de paraules.

To neutre, objectivitat

La diferència entre un resum i una ressenya és que en aquesta última hi ha d'haver sempre una valoració personal i en canvi en un resum si no és que ens ho demanen expressament intentarem evitar-les. És a dir, les paraules escollides no haurien de deixar traspuar cap mena d'intencionalitat de qui el fa ni tampoc presentar informació nova, ni interpretar. La funció bàsica del resum és informar breument. Un cop el lector l'ha llegit decideix si va al text punt de partida o no.

Clar i cohesionat

Qualsevol expressió escrita que tingui com a objectiu comunicar buscarà la transparència de la informació. També, doncs, qualsevol tipus de resum, i més concretament les síntesis dels treballs

científics o tècnics publicades en revistes especialitzades en què s'emfasitzarà un vocabulari d'ús corrent i no pas termes específics d'autor.

Quant a la cohesió, la connexió d'idees facilita la lectura. Per tant, caldrà que el resum sigui un text tancat, amb una organització interna i que els paràgrafs corresponguin a les diferents parts.

Fidelitat informativa

Perquè el repte és elaborar un resum eficaç que pugui substituir la lectura de l'original o que pugui fomentar-la no es poden tergiversar les idees, ni malinterpretar-les. Cal, doncs, comprendre el missatge i reproduir-lo sense desviar-se del sentit.

Formalment diferent

Un resum que fos una còpia o una simple extracció de frases del text que es resumeix el podria fer un ordinador. Allò que el fa divers de l'original i que demostra la competència lingüística de qui l'escriu és la varietat de recursos lèxics i sintàctics que utilitzem per expressar el mateix que diu el document.

LECTURA GLOBAL I LECTURA DETALLADA DEL TEXT

L'objectiu de la primera lectura és reconèixer quin tipus de text es tracta —potser el títol ja dona pistes sobre aquesta dada—, quina forma té, quin to s'hi fa servir, de quin tema parla i l'objectiu que té. Per tant és una lectura ràpida i global amb la qual ens podem contestar preguntes com ara: és gaire llarg, el text? És espès? Quina finalitat té?

Amb aquesta primera aproximació haurem de descobrir l'**estructura** textual, de quines parts consta.

Després d'aquest pas fem una lectura detallada, paràgraf per paràgraf. A cada paràgraf trobem informació nova i informació vella. Si no l'entensem és que no reconeixem la informació vella. Cal relacionar les idees per veure que la que es repeteix és la principal a la qual anem afegint nova informació. Com a estratègia aquesta idea podria esdevenir el títol del paràgraf, que també en seria el resum.

Aquesta lectura és més lenta que la primera i reflexiva ja que implica una comprensió exhaustiva i minuciosa del lèxic. Aquesta vegada detectarem els mots clau i ens fixarem en la sintaxi.

Resumir no és una operació mecànica: abans de res cal preparar-s'hi, entendre mínimament el que hem sentit o llegit i analitzar-ho.

IDEES PRINCIPALS I IDEES SECUNDÀRIES

Un text conté idees principals i idees secundàries que matisen les primeres. Si volem escurçar un text haurem de suprimir allò que no és del tot imprescindible, els detalls, i emfasitzar la **tesi més important** del text. D'idees principals n'hi pot haver més d'una: la dissertació general del text, però també d'altres que suportin aquesta tesi. D'altra banda, pel que fa a les idees secundàries, pot ser que valgui la pena tenir-ne en compte algunes, ja que poden ajudar a entendre el contingut de l'original.

Per localitzar les idees cabdals podem subratllar les frases que ens semblin més rellevants o encerclar els mots clau de cada paràgraf. Una altra manera és posar un títol al paràgraf i així condensarem el que se'ns vol dir amb una línia o bé estar atents als indicadors que ens podem trobar en el text com ara connectors que ens donin pistes tipus: en conseqüència, com a conclusió, com a idea principal, etc. Si prenem apunts d'una conferència no caldrà que apuntem tots els exemples, números, tants per cents, adjectius inútils, noms propis difícils de recordar, és a dir, la **informació marc, supèrflua i circumstancial**. Bastarà que ens fixem en el començament dels paràgrafs, que és la posició predilecta per esmentar les dades escollides com a bàsiques i que estiguem a l'aguait de les pauses del discurs per establir la divisió de paràgrafs.

CONSTRUCCIÓ DEL RESUM

Com totes les expressions escrites hem de **planificar** el resum i no pas plasmar fil per randa tot el que hem llegit o sentit. En aquest sentit és clau saber quina estructura tindrà, quants paràgrafs escriuré i quin tipus de text serà. I d'aquesta mateixa manera també tindrem en compte quan redactem cada fragment que hi hagi una frase introductòria, la idea central argumentada amb el suport si cal d'altres oracions i la frase que clou el paràgraf.

Un cop ja tenim clar quin és el missatge del text punt de partida hem

de posar fil a l'agulla i passar a l'acció **reformulant** amb altres paraules el significat de l'original, i establint lligams de **cohesió** perquè el resultat sigui un text clar i coherent.

Reformular vol dir expressar-se amb el lèxic personal per demostrar que hem entès el text i l'hem interioritzat. Per això ens caldrà utilitzar un ampli ventall de sinònims i hiperònims.

Lligar les idees amb paràgrafs —que són les unitats que les desenvolupen—, amb els múltiples mecanismes de la llengua farà que el producte no sigui un simple mosaic de peces sinó un text nou i autònom.

Com que hi ha moltes maneres de reformular i estructurar i cadascú triarà el sistema de cohesió que li sembli millor, tindrem tants resums com persones resumeixin. Per tant, no hi ha un únic resum possible sinó que les possibilitats són múltiples.

En l'estadi final cal revisar les característiques del resum eficaç abans esmentades i utilitzar la llengua estàndard per excel·lir amb eficàcia en la nostra tasca.